

KOMPETENCE ZA TRG DELA IN MIKRODOKAZILA

Konferenca

Hotel M Ljubljana, 18. april 2024

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

Potencial mikrodokazil za potrebe trga dela (II)

Greta Metka Barbo Škerbinc
Generalna direktorica

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

Trg dela

marec 2024

Registrirani
brezposelni

Novo-
prijavljeni

Odjavljeni

46.877

4.292

7.131

Δ glede na februar 2024

-5,7 %

-8,3 %

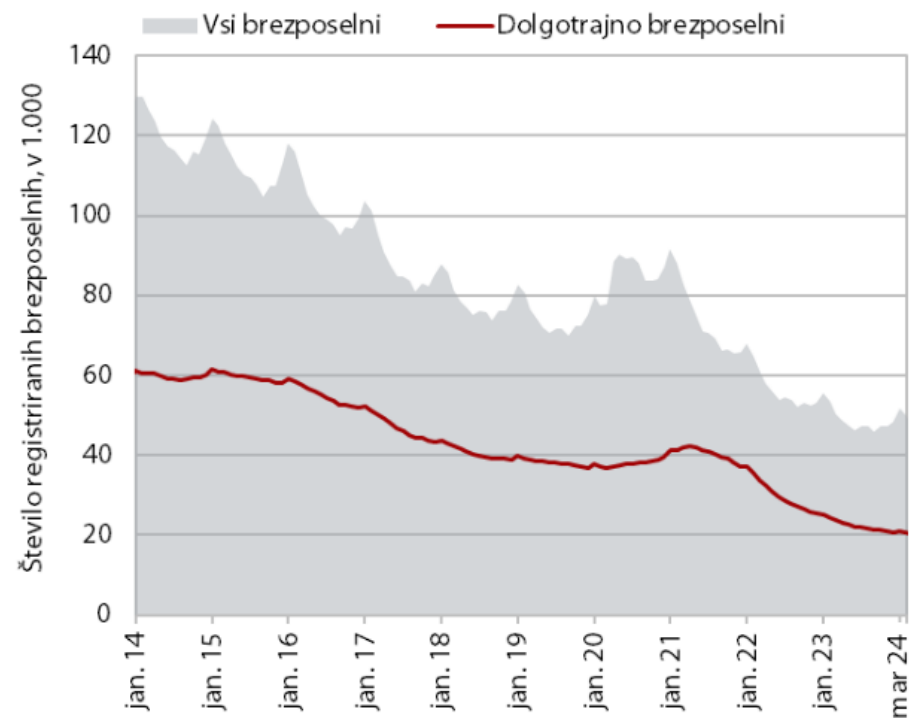

+8,5 %

Število registriranih brezposelnih oseb, marec 2024

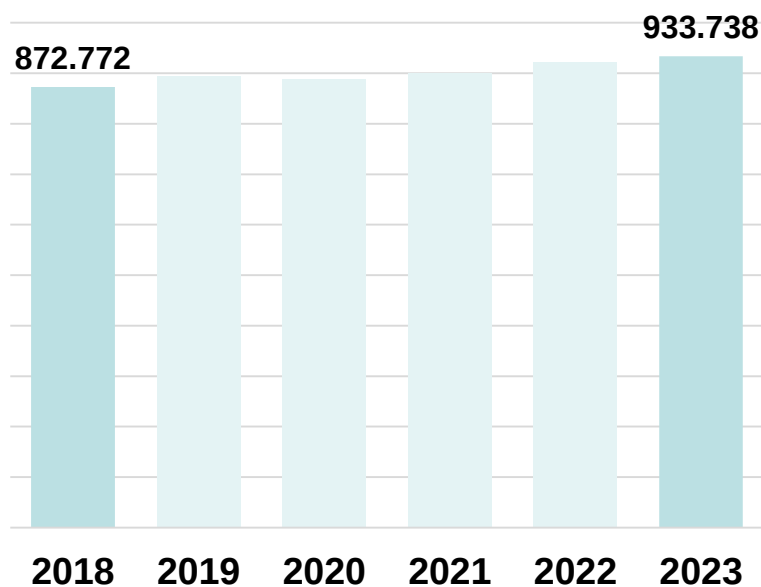

Vir: ZRSZ.

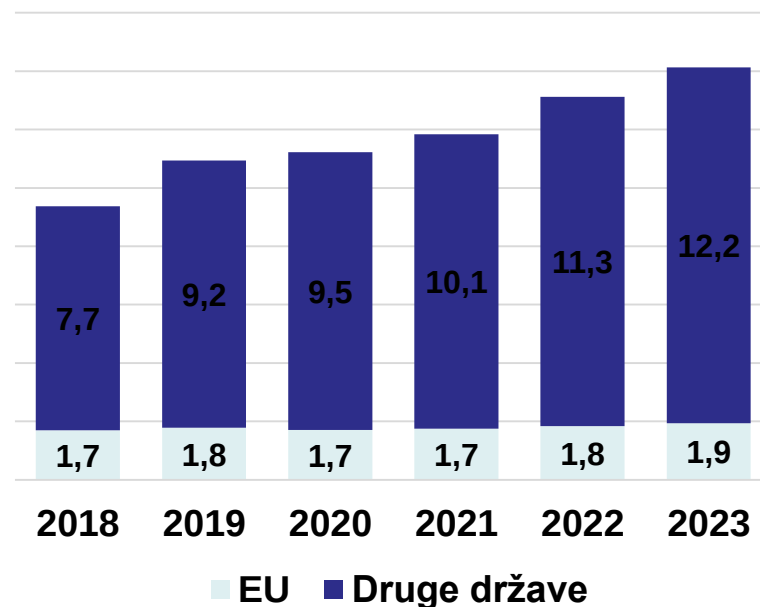
Delovno aktivno prebivalstvo

Delovno aktivni (SRDAP)

Vir: SURS

Zaposleni tujci, delež v %

Napovednik zaposlovanja – jesen 2023

34.516

sodelavcev bodo iskali delodajalci

13.893

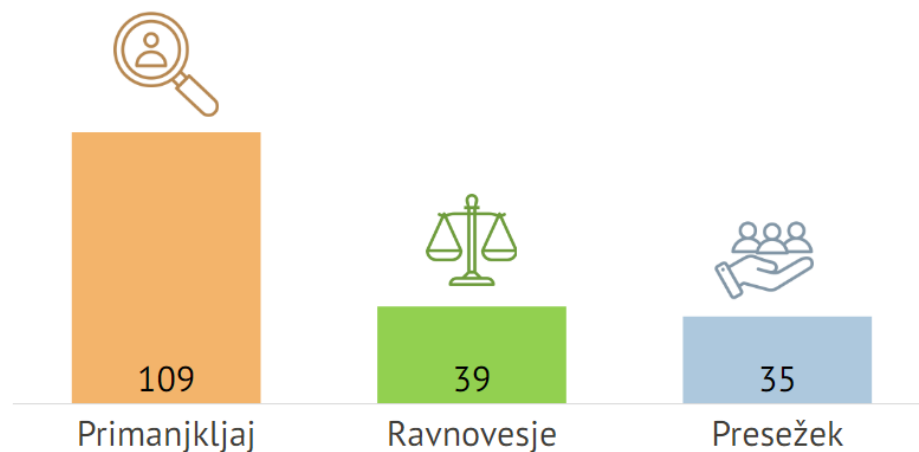
novih delovnih mest napovedujejo delodajalci

53,1 %delodajalcev se je srečalo s pomanjkanjem
ustreznih kadrov

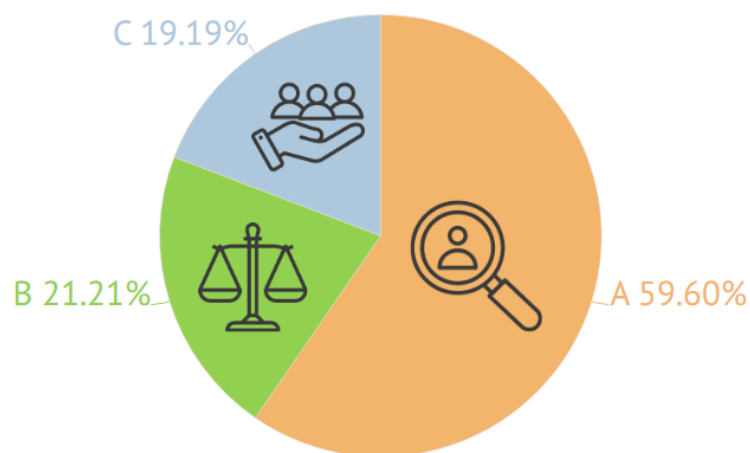
53 % delodajalcev je imelo težave pri zaposlovanju, najpogosteje v izobraževanju, zdravstvu in socialnem varstvu in gostinstvu. Največje težave pri zaposlovanju vznikov težkih tovarnjakov, varilcev, prodajalcev, delavcev v proizvodnji, kuharjev, orodjarjev, natakarjev in zidarjev.

Poklicni barometer 2024

V letu 2024 največji primanjkljaji na področju zdravstva, gradbeništva, transporta, gostinstva in turizma, proizvodnje, IT in izobraževanja

Izzivi

Demografske spremembe /
pomanjkanje delovne sile /
aktivacija vsega razpoložljivega
delovnega potenciala

Digitalizacija

Zelena delovna mesta

- Trend pomanjkanja kadrov (manj mladih, staranje prebivalstva)
- Neugodna struktura BO za zahteve delovnih mest
- **vrzel v veščinah** zaposlenih in brezposelnih - zeleno in pametno
- hitre tehnološke spremembe zahtevajo vedno hitrejšo odzivanje na trgu dela
- napovedovanje potrebnih veščin in kompetenc
- **vseživljenjsko učenja – potreba in nujnost – dostopnost, spodbude**

Evropsko leto spretnosti 2023

Delovna sila, ki ima znanja in spretnosti, po katerih se povprašuje, prispeva k trajnostni rasti, s tem pa tudi k večji inovativnosti in konkurenčnosti podjetij. [Evropsko leto spretnosti 2023](#) je priložnost, da podjetja, zlasti mala in srednje velika, odpravijo pomanjkanje znanj in spretnosti v EU. Komisija bo v tem oziru spodbujala miselnost preusposabljanja in izpopolnjevanja, da bi ljudem pomagala pridobiti ustrezna znanja in spretnosti za kakovostna delovna mesta.

Zeleni in digitalni prehod prinašata ljudem in gospodarstvu EU nove priložnosti.

Kvalificirani delavci bodo imeli boljše zaposlitvene možnosti in se bodo lahko v celoti vključili v družbo. Na ta način bomo zagotovili socialno poštenost in pravičnost gospodarskega okrevanja ter zelenega in digitalnega prehoda.

“Okrepiti moramo naložbe v izobraževanje in poklicno izpopolnjevanje. Vzpostaviti moramo boljše sodelovanje s podjetji, ki najbolje vedo, kaj potrebujejo, in njihove potrebe uskladiti z željami ljudi. Na našo celino moramo privabiti ustrezna znanja in spretnosti za oporo podjetjem in krepitev gospodarske rasti v Evropi.”

Ursula von der Leyen, predsednica Evropske komisije

PRIPOROČILO SVETA**z dne 16. junija 2022****o evropskem pristopu k mikrodokazilom za vseživljenjsko učenje in zaposljivost**

(2022/C 243/02)

1. V Evropi mora vse več ljudi posodabljati in izboljševati svoje znanje, spretnosti in kompetence, da bi zapolnili vrzel med svojo formalno izobrazbo in usposabljanjem ter potrebami trga dela in družbe, ki se hitro spreminjata. Okrevanje po pandemiji COVID-19 ter digitalni in zeleni prehod pospešujejo spremembe v našem načinu življenja, učenja in dela. Poleg tega se je s tem pokazalo, da morajo biti ljudje bolj usposobljeni za obvladovanje obstoječih in prihodnjih izzivov. Pandemija je vplivala na karijerne možnosti mladih in odraslih. Povečala je tudi brezposelnost ter ogrozila fizično, duševno in čustveno dobrobit stotin milijonov ljudi v Evropi.
2. Eden največjih izzivov, s katerim se srečujejo evropska podjetja in delodajalci, je nezadostna ponudba ustreznih spretnosti na trgu dela EU. Delavci se hkrati srečujejo s spremembami v načinu organizacije dela, kakršnih doslej še ni bilo. Obenem se zaradi digitalnega in zelenega prehoda temeljito spreminjajo profili nalog ter zahteve po spretnostih. V Sklepu Sveta (EU) 2021/1868 z dne 15. oktobra 2021 o smernicah za politike zaposlovanja držav članic ⁽¹⁾ je navedeno: „Države članice in Unija si prizadevajo za razvoj usklajene strategije zaposlovanja ter zlasti za spodbujanje kvalificirane, usposobljene in prilagodljive delovne sile in trgov dela, ki so usmerjeni v prihodnost in se odzivajo na gospodarske spremembe.“ Stalno izpopolnjevanje in preusposabljanje sta bistvena pogoja, da se lahko delavci odzivajo na potrebe trenutnega delovnega mesta ali preidejo na nova delovna mesta in v rastoče sektorje, kot sta zeleni in digitalni sektor, zlasti glede na staranje prebivalstva.

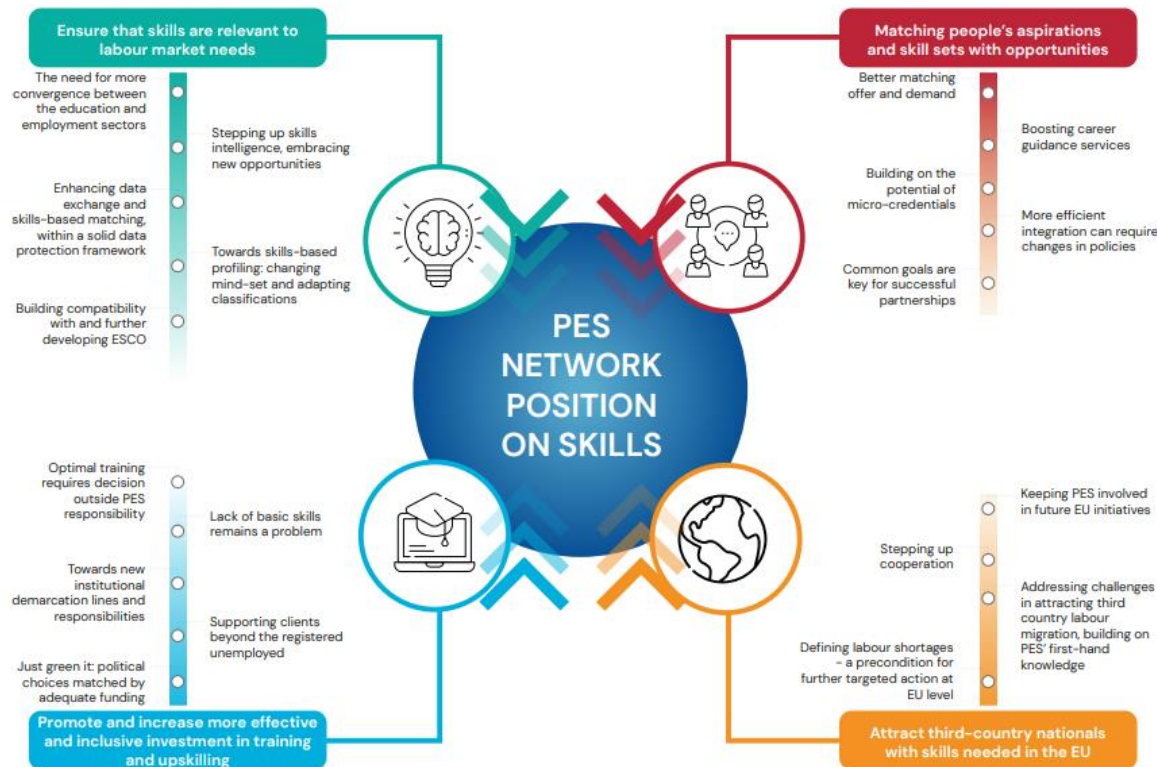

5. Mikrodokazila bi lahko pomagala pri certificiranju izidov majhnih prilagojenih učnih izkušenj. Omogočajo ciljno usmerjeno, prožno pridobivanje znanja, spretnosti in kompetenc za odzivanje na nove in nastajajoče potrebe v družbi in na trgu dela ter posameznikom omogočajo, da zapolnijo vrzeli v spretnostih, ki jih potrebujejo za uspeh v okolju, ki se hitro spreminja, vendar ne nadomeščajo tradicionalnih kvalifikacij. Po potrebi lahko dopolnjujejo obstoječe kvalifikacije in prinesejo dodano vrednost, ne da bi spodkopavala temeljno načelo študijskega programa v začetnem izobraževanju in usposabljanju. Mikrodokazila bi lahko oblikovali in izdajali najrazličnejši ponudniki v različnih učnih okoljih (formalnih, neformalnih in priložnostnih učnih okoljih).

9. V Programu znanj in spretnosti za Evropo ⁽⁵⁾ je med 12 vodilnimi ukrepi napovedana nova pobuda za evropski pristop k mikrodokazilom. Cilj te nove pobude je podpreti kakovost, preglednost in uporabo mikrodokazil po vsej EU. V programu je najavljena tudi pobuda glede individualnih učnih računov, da bi se zapolnile obstoječe vrzeli pri dostopu do izobraževanja in usposabljanja za delovno sposobne odrasle in da bi se ljudem omogočilo uspešno upravljanje prehodov na trgu dela. Mikrodokazila se lahko uporabijo v okviru izobraževanj in usposabljanj, ki so na voljo ljudem, za podporo delovanju teh individualnih učnih računov.

Prispevek javnih služb za zaposlovanje k evropskemu letu veščin in spretnosti 2023

- **Explore further the potential of micro-credentials as a form of skills-based training.** Micro-credentials are a relatively new tool for most PES, but they show significant potential as a form of training intervention. In order to function effectively, they need to be embedded in other elements of the skills-focused system, including skills-based matching and profiling in PES, as well as qualification systems like National Qualification Frameworks. As micro-credentials are only starting to gain recognition among stakeholders, awareness raising should be an important activity of PES and other actors.

Priporočilo za vpeljavo mikrodokazil v politike zaposlovanja

Poleg ostalih priporočil državam članicam za vpeljavo mikrodokazil se **eno od priporočil nanaša na politike zaposlovanja** in sicer se **državam članicam priporoča, naj po potrebi vključijo mikrodokazila v svoje politike zaposlovanja in aktivne politike zaposlovanja.**

Možni so naslednji načini:

- ✓ z uporabo mikrodokazil za obravnavo neskladij med ponudbo spretnosti ter povpraševanjem po njih in ozkih grl v določenih gospodarskih sektorjih in regijah ter izpopolnjevanjem in preusposabljanjem delavcev za spretnosti in delovna mesta, po katerih je povpraševanje na trgu dela, zlasti v okviru digitalnega in zelenega prehoda;
- ✓ z vključevanjem usposabljanja, ki vodi do mikrodokazil, v priznane priložnosti za usposabljanje, ki bi lahko bile povezane z individualnimi učnimi računi, če ti obstajajo, in drugimi sistemi za podporo usposabljanju;
- ✓ s spodbujanjem uporabe mikrodokazil kot sredstva za posodobitev in nadgradnjo spretnosti samozaposlenih in drugih nestandardnih oblik dela;
- ✓ s preučitvijo uporabe mikrodokazil v ciljnih pobudah za podporo in motiviranje prikrajšanih in ranljivih skupin pri ponovnem vstopu na trg dela ali nadaljnji zaposlitvi;
- ✓ s preučitvijo vloge mikrodokazil v sistemih za izvajanje okrepljenega jamstva za mlade za podporo mladim;
- ✓ s preučitvijo uporabe mikrodokazil za podporo strokovnega razvoja delavcev in izpolnitev obveznih zahtev za (pre)usposabljanje na nekaterih delovnih mestih in pri nekaterih vrstah dela (npr. za licence, obvezno usposabljanje in dovoljenja).

Aktivnosti ZRSZ

- Postopna implementacija kompetenčnega sistema v storitve – **ESCO kompetenčni model**
- Mikrodokazila v okviru iniciative **Talent Pool**, pridobivanje kompetentnih kadrov iz tretjih držav - do leta 2031
- **novi storitveni model ZRSZ**
- popis učnih izidov in prevod le-teh v kompetence po ESCO modelu pri programih neformalnega izobraževanja in usposabljanja
- sodelovanje s pilotnim programom pri univerzi v LJ v okviru njihovega projekta **ULTRA** za vpeljavo mikrodokazil
- **OSVEŠČANJE IN PROMOCIJA** mikrodokazil in kompetenc.

Hvala za pozornost!

